

světlen dle skutečnosti a byl by zákon podobná sčelení, které jsou zajisté s to přispěti k objasnění skutečného stavu věci, postihl výslovným zákazem, kdyby jich nechtěl připouštět.

Čís. 6145.

Povinnost pronajmatele k úpravě vadného záchodu. Lhostejno, že dosud nebylo stavebním úřadem formálně nařízeno stržení záchodu nebo jeho úprava z důvodů policejně stavebních.

Nárok nájemníka na provedení oprav najatého předmětu pronajmatelem jest nárokem ze správy a předpokládá tudíž, že oprava jest možnou a dá se provést.

(Rozh. ze dne 23. června 1926, Rv I 993/26.)

Žalobě nájemce proti pronajmateli, by žalovaný byl uznán povinným uvést do použitelného stavu záchod a dvě kůlny, procesní soud první stolice vyhověl, o dovolací soud k odvolání žalovaného zamítl žalobu ohledně dvou kůlen.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

Důvody:

Žalovaný se mýlí, pokládaje záchod za použitelný ve smyslu §u 1096 obč. zák., když se ho, ač je schátralý, ještě skutečně používá. Je-li přes to záchod vadným, protože hrozí sesutím, je žalovaný povinen uvést ho do řádného stavu. Nejde o pouhou obavu žalobcovu ohledně používání záchodu. Je-li záchod vadným, takže ho bezpečně upotřebiti nelze, je porušeno, nikoliv jen ohroženo právo nájemníka, jenž má nárok na to, by byla věc udržována ve stavu k používání způsobilém a, když mu to žalovaný odpírá, ruší jeho právo, třeba nebylo ještě stavebním úřadem formálně nařízeno stržení záchodu nebo jeho úprava z důvodů policejně stavebních. Nedostatek policejně stavebního nařízení nemůže býti právům nájemníka na újmu. Žaloba tedy není předčasná, i když nebylo formálně policejním stavebním úřadem nařízeno záchod strhnouti neb upravit. Dovolání žalovaného není tedy odůvodněno, ale není opodstatněno ani dovolání žalobcovu. Z důvodu vadnosti najatého předmětu poskytuje zákon nájemníkovi různé nároky, jednak nárok na udržování předmětu ve stavu upotřebitelném, pak právo na srážku z činže (§ 1096 obč. zák.), dále nárok na náhradu, provedl-li nájemník opravy sám dle §u 1097 obč. zák. a konečně právo na zrušení nájmu dle §u 1117 obč. zák. Žaloba v tomto sporu o opravu kůlen není žalobou z porušení smluvní povinnosti pronajmatelovy proto, že jeho nedbalostí vadnost povstala, nýbrž žalobou ze správy o opravu vadného předmětu (srovnej motivy III. dílčí novely k obč. zák. ve zprávě justiční komise str. 189 a násl.). Nárok na opravu kůlen z důvodu správy však předpokládá, že oprava je možná a dá se provést. Správnost tohoto názoru plyne i z podpůrného ustanovení §u 932 obč. zák., který nárok na opravu poskytuje jen pro případ, že se vada dá odstranit. Z uvedených

motivů ke III. dílčí novele k obč. zák. plyne, že zákon nárok nájemníka na provádění oprav najatého předmětu považuje výslovně za nárok ze správy, pokud nejde o zavinění pronajímatele. Proto platí pro nárok na opravu podpůrné ustanovení §u 932 obč. zák., podle něhož nelze opravu žádati, není-li vada odstranitelná. Ostatně je-li oprava nemožná, nelze o ní ani z důvodu §u 878 obč. zák. žalovati. Netřeba tu rozhodovati, zda přísluší žalobci nárok na postavení nových kůlen, když o to nežaloval.

Čís. 6146.

Úpadkový řád.

Úpadkový komisař jest povinen, dáti lhůtu §u 110 (4) konk. řádu k uplatnění námitek u správního úřadu, jde-li o pohledávku, jež, byvši popřena, musí býti zjištěna správním řízením, a to i tehdy, kdyby jinak správní úřad měl jednati z úřední povinnosti.

(Rozh. ze dne 24. června 1926, R I 518/26.)

Při zkušebním roku popřel úpadkový správce přihlášené úroky z prodlení daňových pohledávek eráru. Úpadkový komisař nedal popírajícímu úpadkovému správci lhůtu k uplatnění námitek u příslušného správního úřadu, do čehož si stěžovala finanční prokuratura. Re k u r s n í s o u d (vrchní zemský soud) uložil úpadkovému komisaři, by v příčině úroků a daní popřených úpadkovým správcem vydal příslušné vyřízení podle §u 110 konk. ř. D ů v o d y: Při zkušebním roku dne 29. prosince 1925 byly popřeny zvláště též přihlášené úroky z prodlení z daně výdělkové, z daně z příjmu, z daně z obratu a z pozemkové daně úhrnem 4.327 Kč 87 h. Podle §u 110 (3) konk. ř. při věcech, které nepatří na pořad práva, rozhoduje o správnosti pohledávky příslušný úřad. V tomto případě popřených 4.327 Kč 87 h bylo českou finanční prokuraturou v Praze přihláшено podle výkazu nedoplatek berního úřadu. V §u 110 (4) jest uloženo úpadkovému komisaři všeobecně, by stanovil lhůtu, ve které má býti nárok uplatněn, podobně jest stanoviti lhůtu i v případě odporu [§ 110 (2) a (3) konk. ř.] a to i při pohledávkách spadajících pod ustanovení §u 110 (3) konk. ř. Poněvadž v tomto případě úpadkový komisař až dosud ohledně úpadkovým správcem popřených 4.327 Kč 87 h v tomto směru nerozhodl, jest jeho věcí, by tak učinil dodatně. Při stanovení lhůty popírajícímu nejde, jak úpadkový komisař ve vyřízení o rozkladu se domnívá, o donucování popírajícího k nějakému postupování v určité lhůtě, nýbrž jde o to, by v případě marného uplynutí lhůty stihly popírajícího následky zameškání této lhůty. Poněvadž úpadkový komisař dosud nerozhodl a nevydal usnesení, komu se lhůta v příčině popřených 4.327 Kč 87 dáva, nemůže rekursní soud, nevyčkáva je rozhodnutí úpadkového komisaře, v tom směru sám rozhodnouti, pročež rekursu vyhověno jen potud, že bylo úpadkovému komisaři uloženo zákonné vyřízení zmíněného popření. Jak již svrchu řečeno, přihláška úroků z daní zakládá se na výkazu nedoplatek — o nedoplatecích lze pak mluviti jen v případě předepsání a nedoplatení